

Skoleeiers forsvarlige system etter Opplæringsloven § 13-10

Oppdatert pr 29.05.20, revideres innen 31.12.21.

System for kvalitetsvurdering - lovgrunnlaget

Alle kommuner, fylkeskommuner og skoleeiere for friskoler skal ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylt. Opplæringsloven § 13-10 pålegger skoleeier å ha et forsvarlig system for å vurdere om og følge opp at skoleeier etterlever opplæringslovverket. Skoleeier er forpliktet til å sikre at kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven overholdes, ha et system for å rette opp og forbedre forhold som oppdages og rutiner for oppfølging av ulike kvalitetsvurderinger.

§ 13-10. Ansvarsomfang

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-4. Som ein del av oppfølgingsansvaret skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skoleeigar dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane.

Kvalitetsarbeid i Karasjok skole

Compilo er kommunens kvalitetssystem og internkontrollsystem med en felles struktur for rutinebeskrivelser, avviksbehandling og risikovurderinger. Alle rutiner og retningslinjer som gjelder virksomhet skole er samlet i kommunens felles interne webportal.

Overordnet rutine §13-10 skal sikre etterlevelse av regelverk, faglige krav og interne retningslinjer. Rutinen skal sikre at kommunen har et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven er oppfylt. Kommunen har et system 13.10.no, et digitalt system for å innhente informasjon om grunnskoleopplæring-

en, vurdere om praksis er i samsvar med lovkravene og sikre at nødvendige tiltak blir iverksatt for å endre praksis dersom det avdekkes avvik.

I tillegg har skoleeier laget et Kvalitetsårshjul som danner grunnlag for å få mer informasjon til bruk for vurdering av skolens arbeid i forhold til regelverket.

Helhetlig tenkning, involvering og samhandling ligger til grunn for arbeidet i Karasjok skole. Kvalitetsårshjulet er styrende i dette arbeidet. Målet er å sikre elevene et godt læringsutbytte og oppleve mestring og et inkluderende læringsmiljø.

Møtearenaer

	Rektormøte	Teammøter	Enhetsleder-møte	Tverrfaglige møter
Frekvens	Kvartalsvis	Ukentlig	Hver 3. uke	Månedlig
Formål	Etterlevelse av regelverk og oppfølging av resultater og undersøkelser	Involvering, medbestemmelse og samarbeid	Info og samarbeid overfor barn og unge	Samarbeid om tidlig innsats og forebygging
Deltakere	Rektor, inspektør og kommunal-leder	Teamledere, rektor og inspektør i grunnskolen	Enhetsledere og kommunalleder i egen avdeling	Virksomhetsledere i kommunen som arbeider med barn og unge
Ansvarlig	Kommunalleder	Rektor	Kommunalleder	Kommunalleder
Saksliste	Kvalitetsårshjulet brukes som grunnlag for hvilke saker som tas opp i møtene. Sikre skoleeier informasjon av betydning jf. § 13-10. Fast sak på alle møter.	Skolens kjøreplan brukes om grunnlag for hvilke saker som tas opp i møtene	Felles saker som sosialisering, barnehage- og skolemiljø, språk- og tallforståelse	Saker som omhandler sårbare barn i barnehage og skole. Ulike tiltak fra kommunens tjenesteområder.
Referat og arkivering	Referat fra hvert møte arkiveres i Elements/Teams	Referat fra hvert møte arkiveres i Teams og leses/ evt. følges opp av skoleeier	Referat fra hvert møte arkiveres i Element/Teams	Referat fra hvert møte arkiveres i Elements/Teams

Kvalitetsårshjulet

Karasjok kommune har utviklet et kvalitetsårshjul som gjennom året skal sikre

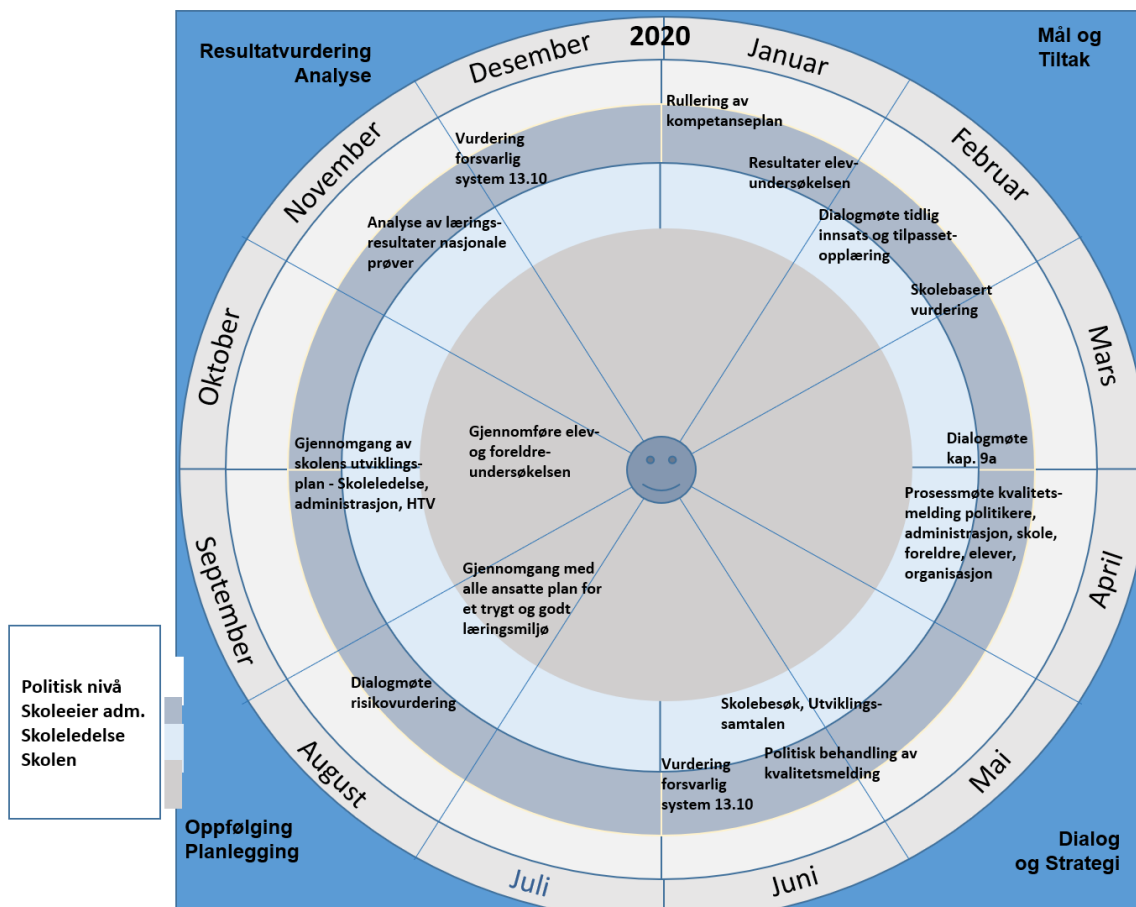
- at kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven overholdes
- at kommunen har et system for å rette opp og forbedre forhold som oppdages
- at elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen
- at elevene har et godt skolemiljø
- oversikt, vurdering og forbedring av kvalitetsarbeidet
- rutiner for oppfølging av ulike kvalitetsvurderinger

For Karasjok kommune er det avgjørende å ha et system som sikrer at lovkrav blir oppfylt samtidig som det gir grobunn for systemisk tenking, kvalitetsutvikling og vurdering.

Systemisk tenkning handler på mange måter om en annen tilnærming og ikke minst hvordan man ser og oppfatter verden – å fange kompleksiteten på en enkel, praktisk, meningsfull og relevant måte. Systemisk tenkning er omfattende og integrert - samtidig representerer den enkelhet, som i mange tilfeller har tendens til å vinne frem i kompliserte forhold.

Å se sammenhenger i et fugleperspektiv og først danne oss et oversiktsbilde - et helhetsbilde - av hvor vi er. Dette gir et bredere perspektiv, ift omverden, også ift fremtiden. ST blir derfor gjerne omtalt som strategisk tenkning, fremtidstenkning, løsningstenkning, eller kritisk tenkning.

Operasjonalisering av visjon og verdier ned til aktivitetsnivå. Deretter igangsette de tradisjonelle prosessene, analysere nåsituasjon, iverksette de nødvendige prosesser og aktiviteter som henger sammen med ønsket resultat og overordnede mål. Nøkkelen er aktivitetene. Hvordan etablere en forandringsprosess på daglig basis og med årlig oppdatering slik at det blir en årlig og kontinuerlig syklus av det.

Nærmere beskrivelse av de ulike fasene i Kvalitetsårshjulet:

Januar:

- Gjennomgang av resultatene fra elevundersøkelsen med skoleledelsen og med et særlig fokus på kap 9a. Det må vises til antall 9a-saker og behandlingen av disse. Er det spesielt noen trinn som har utfordringer med læringsmiljøet og hvilke tiltak som er vurdert og iverksatt.
- Strategisk kompetanseplan synliggjør sammenhenger i kompetansebygging fra nasjonale satsinger, kommuneplanens samfunnsdel, strategisk arbeidsgiverpolitikk, Karasjokskolens utviklingsplan. Planen belyser ulike typer kompetanse, varierte former for kompetansebygging, kompetansebeholdning og kompetansebehov.
- Kommunens oppfølging av den nasjonale kompetansesatsingen Kompetanse for kvalitet er en del av planen. Den nasjonale ordningen Desentralisert kompetanseutvikling, som ble satt i verk skoleåret 2017-18 vil være en del av den strategiske kompetanseplanen. Planen omfatter ledere, lærere og fagarbeidere.
- Deltakelse i Læringsmiljøprosjektet v/Udir fra høsten 2020 vil være et godt bidrag for en helhetlig innsats for læringsmiljøet i barnehage og skole.

Februar:

- Dialogmøte vedrørende tidlig innsats, tilpasset opplæring og spesialundervisning. Dialogmøte gjennomføres hvert år. Deltakere i dialogmøte er kommunalleder, fagleder PPT, rektor og inspektør. Agenda på møtet er spesifikke områder innenfor tidlig innsats, tilpasset opplæring og spesialundervisning. Det er særlig fokus på den «røde tråd» i spesialundervisningen for å sikre sammenhenger mellom sakkyndig vurdering, enkeltvedtak og IOP, kompetansemål, vurdering og evaluering. Samhandling PPT og skole er et viktig punkt på agendaen for å videreutvikle det systemiske arbeidet.

Februar – mars:

- Skolebasert vurdering gjennomføres årlig. I Forskrift til opplæringsloven § 2-1, Skolebasert vurdering står det:
«Skolen skal jamleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsette i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Elevane skal involverast i denne vurderinga. Skoleeigaren har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føresetnadene.»
- Skolebasert vurdering baseres på følgende:
 - ha bred og samlet vurdering av elevenes måloppnåelse
 - vurdere om endringer kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene
 - følge opp eventuelle endringer
 - sikre en bred medvirkning i gjennomføringen
 - gjennomføre vurderingen jevnlig

Mars-april:

- Årlig dialogmøte med utgangspunkt i opplæringslovens kap 9a. Egen rutine foreligger: «Rutine for skoleeier for å skaffe seg informasjon om aktivitetsplikten jf opplæringsloven kapittel 9a» (vedlagt bakerst i dette dokumentet).

April:

- Prosessmøte med deltakere fra Hovedutvalget, Ungdomsråd, Kommunalt foreldreutvalg, organisasjonene og skoleledere der tema er utfordringer og tiltak knyttet til ferdigstilling av Kvalitetsmeldingen for barnehage og skole. Den årlige tilstandsrapporten, *jfr opplæringsloven §13-10. andre ledd*, er en del av kvalitetsmeldingen. Problemstillinger sendes ut før møtet for å skape refleksjon før drøftingene gjennomføres i møtet.

Juni:

- Politisk behandling av Kvalitetsmeldingen. Kvalitetsmeldingen inneholder både tellinger og fortellinger, utfordringer, vurderinger, målsettinger og tiltak samtidig som den belyser gjennomføringen av politiske vedtak.

Data og analyser er en viktig del av meldingen. Kvalitetsmeldingen inneholder kvalitetsvurderinger av gjennomførte tiltak og forslag til nye utviklingstiltak med fokus på skolens pedagogiske satsingsområder.

Frafall, læringsresultater og læringsmiljø er obligatoriske områder *jfr opplæringsloven §13-10. andre ledd.*

- Utviklingssamtalen gjennomføres hvert år som ledd i styringsdialogen mellom skolen og skoleeier. Skoleadministrasjonen og kommunedirektør deltar fra skoleeiers side, og skolen er representert med rektor, andre fra skolens ledelse, tillitsvalgt og andre lærere ut i fra lokale prioriteringer. Utviklingssamtalen forberedes av begge parter. Politisk behandlet kvalitetsmelding og den skolebaserte vurderingen vil ligge til grunn for utviklingssamtalen. Formålet med samtalen er å skape dialog mellom skole og skoleeier med vekt på skolens lokale og langsiktige kvalitetsarbeid. Det skrives referat fra samtalen som peker fram mot hva som vil være sentralt i skolens videre utviklingsarbeid og en ansvarliggjøring av alle aktører i utviklingsarbeidet.
- «Vurdering forsvarlig system § 13-10»: Sjekkliste, rulleres to ganger hvert år i dialog med rektor for å ivareta områder der det ikke kan hentes inn data fra andre kilder (GSI, Skoleporten m.m.). Innhentet data følges opp i utviklingssamtalen i juni, i faste møter og veiledningssamtaler med skolen gjennom året.

August:

- Skoleledelsen gjennomgår Plan for et trygt og godt læringsmiljø for alle ansatte ved skolestart.
- Dialogmøte mellom skoleledelsen og skoleeier, der hovedtema er risikovurdering av hvilke områder innenfor opplæringsloven skoleeier bør ha ekstra oppmerksomhet på i sin oppfølging av skolen det kommende skoleåret. Kapittel 9a skal alltid være ett av områdene, dette ut fra antallet plikter som påhviler skoleeier i dette kapittelet.

Oktober:

- Gjennomføre elevundersøkelsen årlig med oppfølging av resultater og iverksetting av nødvendige tiltak. Foreldreundersøkelsen gjennomføres hvert 3. – 4. år. Skolen har gjennomgang av resultater med FAU og SU.
- Gjennomgang av skolens utviklingsplan der rektor informerer om hvilke satsingsområder skolen skal gjennomføre det påfølgende året.

November:

- Analyse av resultater fra eksamen, nasjonale prøver og kartlegginger. Resultatene blir drøftet på skolenivå og med skoleeier.
- Skolen følger kommunens Kvalitetsårshjul for kartlegginger med tiltak for oppfølging
 - Oppfølging av resultat skjer på skoleeiernivå flere ganger gjennom året.

- Drøfting av resultat på skolene skjer straks resultat er tilgjengelig.
- Drøfting på politisk nivå av resultat skjer en gang per år ved behandling av Kvalitetsmeldingen

Desember:

- «Vurdering forsvarlig system § 13-10»: Sjekklister, rulleres to ganger hvert år i dialog med rektor for å ivareta områder der det ikke kan hentes inn data fra andre kilder (GSI, Skoleporten m.m.). Innhentet data følges opp i utviklingssamtalen i juni, i faste møter og veiledningssamtaler med skolen gjennom året.

Vedlegg

1. Om Pals

Positiv Atferd støttende Læringsmiljø og Samhandling i skolen

Pals er en skoleomfattende tiltaksmodell for å styrke sosial kompetanse, forebygge og mestre atferdsproblemer i skolen.

Karasjok skole har over mange år jobbet etter Pals-modellen, og har høstet mange gode erfaringer i arbeidet med å fremme et trygt læringsmiljø. Årlig kompetanseutvikling for skolens ansatte og involvering av foreldre/foresatte.

2. Oversikt over aktuelle styringsdokumenter:

Nasjonale styringsdokumenter	Ansvar for etablering og revidering	Ansvar for gjennomføring og oppfølging
Opplæringsloven med forskrifter	Kunnskapsdepartementet	Kommunaldirektør Virksomhetsleder skole / skolesjef Enhetsleder / rektor
Nasjonale læreplaner	Kunnskapsdepartementet	Kommunaldirektør Virksomhetsleder skole / skolesjef Enhetsleder / rektor
Forvaltningsloven	Justis - og beredskapsdepartementet	Kommunaldirektør Virksomhetsleder skole / skolesjef Enhetsleder / rektor
Offentlighetsloven	Justis - og beredskapsdepartementet	Kommunaldirektør Virksomhetsleder skole / skolesjef Enhetsleder / rektor

Kommuneloven	Kommunal - og moderniseringsdepartementet	Kommunaldirektør Virksomhetsleder skole / skolesjef Enhetsleder / rektor
Forskrift om miljørettet helsevern i skoler	Helse - og omsorgsdepartementet	Kommunaldirektør Virksomhetsleder skole / skolesjef Enhetsleder / rektor
Veiledere og sjekklister til regelverket	Utdanningsdirektoratet	Kommunaldirektør Virksomhetsleder skole / skolesjef Enhetsleder / rektor

Lokale styringsdokumenter	Ansvar for etablering og revidering	Ansvar for gjennomføring og oppfølging
Kommuneplanens samfunnsdel	Rådmannen	Kommunalleder oppvekst Rektor skole
Budsjett og økonomiplan	Rådmannen	Kommunalleder oppvekst Rektor skole
Delegasjonsreglementet	Rådmannen	
Plan for miljørettet helsevern for barn og unge	Kommunalleder oppvekst	Kommunalleder oppvekst Rektor skole Rektor
Kompetanseplan for barnehager og skole	Rektor og kommunalleder skole	Kommunalleder oppvekst Rektor skole
IKT- plan for Karasjok skole	Kommunalleder oppvekst Rektor skole	Kommunalleder oppvekst Rektor skole
Årsplan for SFO	Kommunalleder oppvekst Rektor skole	Kommunalleder oppvekst Rektor skole
Plan for arbeidet med elevenes psykososiale miljø	Kommunalleder oppvekst Rektor skole	Kommunalleder oppvekst Rektor skole
Plan for tilpasset opplæring – system for kvalitetsvurdering og oppfølging	Kommunalleder oppvekst Rektor skole	Kommunalleder oppvekst Rektor skole

Ordensreglement for Karasjokskolen	Rektor skole	Rektor
Beredskapsplan skole	Rektor skole	Rektor
Skolerute	Rektor skole	Rektor
Rutiner for virksomhet skole –	Rektor skole	Rektor

Andre kommunale planer og veiledninger for virksomhet skole	Rektor skole	Rektor
---	--------------	--------

3. Rutine for skoleeier for å skaffe seg informasjon om aktivitetsplikten jf opplæringsloven kapittel 9a

I «Plan for et trygt og godt skolemiljø ved Karasjok skole» foreligger rutinebeskrivelse for hvilke typer enkeltsaker skoleeier skal varsles og involveres. I disse tilfellene skal skoleeier signere på varslingsskjemaet. Dette sammen med møtearenaer gjennom skoleåret, spesielt rektormøtet, skal sikre at skoleeier kontinuerlig skal sikre informasjon om skolens overholdelse av aktivitetsplikten.

I tillegg gjennomføres det et årlig dialogmøte om kapittel 9a i mars-april. Møtet vil være viktig for arbeidet med skoleeiers kvalitetsmelding, som skal behandles politisk i mai-juni. For skolen vil møtet være en del av den skolebaserte vurderingen.

I møtet ber skoleeier om innsyn i skolens rutiner for kartlegginger og undersøkelser om skolemiljøet for å få informasjon om hvordan elevene opplever at skolen ivaretar aktivitetsplikten. Plan for et trygt og godt skolemiljø må legges frem som grunnlag i innhenting av opplysninger om elevenes skolemiljø. Skolen informerer hvilke rutiner de har for å bearbeide svarene etter undersøkelser og hvordan elever, ansatte og foreldre involveres i dette arbeidet.

Eksempel på kartlegginger, undersøkelser og annen vesentlig informasjon:

- Elevundersøkelsen
- Kartlegging av spesielt sårbare elever
- Elevsamtaler (med innlagte spørsmål om skolemiljø)
- Utviklingssamtaler (med elever og foreldre)
- Enkeltsaker der skoleeier er varslet og involvert, f.eks alvorlige tilfeller mellom elever, og saker der personale/voksne mistenkes for å krenke, eller krenker elever
- Direktehenvendelser til skoleeier fra foreldre

Skoleeier stiller følgende hovedspørsmål i møtet:

- Hva er positivt i undersøkelsen som bidrar til et godt og trygt skolemiljø for skolens elever?
- Hva viser undersøkelsen/kartleggingen om de største utfordringer?
- Hva viser elevenes svar om hva de mener om skolens tiltak for å få et godt og trygt skolemiljø for alle elever?
- Gi eksempel på skolens og rektors behandling av enkeltsaker når det gjelder alle faser i aktivitetsplikten.

Skoleeier utarbeider en oppsummering av den informasjonen som fremkommer i samtale med skolens ansatte og rektor, og gjør en vurdering av om skolen oppfyller plikten til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø i forhold til opplæringsloven §§ 9a-2, 9a3 og 9a4.

Ut fra vurderingen konkluderer skoleeier med om skolens praksis må endres, og gir skolen pålegg om dette. At praksis faktisk blir endret, påses fortløpende gjennom aktiviteter i skoleeiers forsvarlige system, inkludert rektormøter.

Hvis skoleeier underveis i skoleåret blir kjent med at aktivitetsplikten ikke overholdes i samsvar med regelverket, skal det straks gripes inn slik at praksis endres.